

גינת הירק

מהן הצרות בפוקישומה לעומת ההתמודדות שיש לי עם חצילים

שיח הפול בגינת הכותב. היחיד שאף פעם לא מאכזב

החורף העברתי בקריאה. האביב הגיע ואני סיימתי את העמוד השלישי. הרגשתי שאני יודע כמעט הכל על גידול ירקות. ידעתי שמקום המיועד לגינת ירק צריך להיות חשוף לשמש. חפרתי גומות קטנות בין עשבי הבר שכיסו את הגינה. בכל גומה טמנתי שתיל, חציל עגבנייה או פלפל, וכיסיתי בעפר. עכשיו נשאר להשקות. רוקנתי מעל כל שתיל דלי מלא מים. שיטבע, רק שחלילה לא יהיה צמא. וכך נכנסתי לשגרה חדשה. בכל יום חזרתי מהעבודה, החלפתי למכנסי עבודה ומיהרתי לגינה. קודם כל להשיקו וואחר כך להתבונן. צמחי הבר מסביב לשתילים צמחו ועלו כמו משוגעים, ורק שתילי הירקות התפתחו לאט. ואז יום אחד ראיתי אותם, חצילון קטנטן בצבע שחור סגול מציץ בביישנות מתוך הכותרת. זאת הייתה אהבה ממבט ראשון. בכל יום אחרי העבודה מיהרתי לילדון מצוייד במטר, למדוד מה אורכו ובכמה גדל היום. מה פתאום שחור סגול, הת-

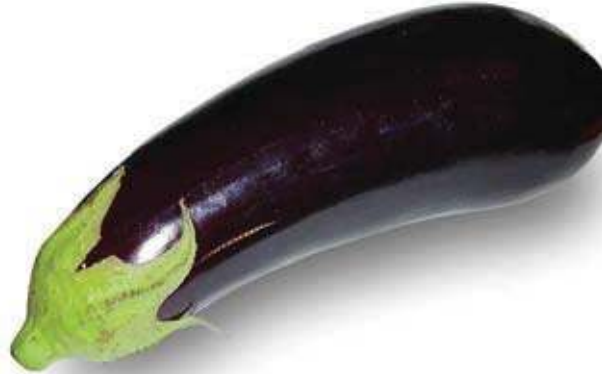
את רגבי האדמה הנקייה. מה עשית, שאלה דורית הגננית שבאה לבחון את התוצאה. הרי ידוע כי אדמה טובה לגינה צריכה להיות מלאה ברכוביות, כשוליים ושאר מרעין בישין. זאת הייתה ההשפלה הראשונה. מהבית מיהרתי למשתלה הקרובה. יש לכם שתילים של ירקות שאלתי. בוודאי, נענית. אז תנו לי בבקשה כמה שתילים של עגבניות, כמה של חצילים וגם של פלפלים. המוכר היה מנומס מכדי לצחוק. אין בעיה, אמר, אבל עכשיו סתיו ואת השתילים שבקשת שותלים באביב. תבוא בבקשה בעוד חצי שנה. זאת הייתה ההשפלה השנייה. לפתע נוכחתי שהנושא קצת יותר מורכב ממה שחשבתי ושאיני צריך ללמוד איך ומתי מגדלים ירקות בגינה. הפתרון: ספרים ואינטרנט. הכל נמצא שם. רכשתי את הספר "הכל על גינת הירק" (שכתב אבא של דורית) והחלתי לקרוא. את כל

שחור שאיננו שם". התלבטתי אם להסביר זאת לבמבה, החתול הגדול השחור. אולי המשל הזה לא ייראה לו כל כך, לכן החלטתי לנסות גישה אחרת. הכל התחיל כאשר עברנו לגור פה בכפר, אמרתי והתחלתי בסיפורי. באמצע המגרה נבנה הבית ומסביבו שטח מעורב של סלעים ואדמה. סברתי שזאת הזדמנות לנסות משהו אחר, כמו עצי פרי וגינת ירק ואני בדרך להקים משק בית אוטרקי שייתן לי תעסוקה לימי הפנסיה ההולכים ומתקרבים. עד שעבתי רתי לגור בכפר ורדים הייתי בטוח שחצילים גדלים בשוק הכרמל, ואם כך, מה כבר יכול להיות מסוכך בגידול ירקות? דבר ראשון צריך לפזר אדמה. פניתי לקבלן והוא התלהב. יש לי אדמה נהדרת מבור עמוק ליד הכפר שלי, נקייה, ללא שורשים, ללא עלים, ללא תור לעים וכל הכלוך הזה. ממש בזול. מצויין, אמרתי. תביא ותפזר. מיד לאחר הפיזור הסתובבתי בגינה גאה, מרים בידי ומפורר

בערוגת הגנה מסביב לחבית עצמוז לקדד פרוז עם פרוזית. (חיים נחמן ביאליק)

המחזה שנגלה לעיני כאשר נכנסתי הביתה היה כמעט סריאליסטי. על הרצפה היו מפוזרים ספרים ועל השטיח רבצו שוקי (הכלב) ובמבה (החתול), מעיינים בספרים הפתוחים לפניהם. החלקתי לנעלי בית, מזגתי כוס יין אדום, התיישבתי בכורסה על רגל על רגל, לגמתי מהמשקה והבטתי על הזוג המודרן מנסה להבין מה קורה כאן. תוך כרי התבוננות, הרמתי כמה מהספרים ועיינתי בשמו. תיהם. פואטיקה של אריסטו, וידויים של רוסו... הרמתי גבה בתמיהה. הקשר של שוקי עם קריאה הצטמצם למנהג נאה של נביחות מידי בוקר לעבר מחלק העיתונים, ואילו במבה בשיאו נהג לעיין בחוברות קרימיקס, בעיקר טום וג'רי. מה בדיוק אתם עושים, שאלתי.

אתה הרי יודע, אמר במבה, שאנחנו מאד סקרנים לגבי כל מה שקורה סביבנו ובייחוד במה שקורה איתך. החלטנו לנסות לא רק להתבונן אלא גם להבין. ואיך בדיוק הדבר קשור לזה שאתה שרועים על הרצפה מרקים בספרים? אלו לא סתם ספרים, אמר במבה. אלו ספרים על פילוסופים ופילוסופיה. אנחנו מתבוננים בכל הדברים שקורים סביבנו, צונאמי ביפן, טורנדו באמריקה, חיסול בן לאדן בפוקיסטון, סילוק מובאק במצרים, מרי אזרחי בסוריה, כל העולם כמרוקחה וזה רק על קצה המזלג. ובתוך כל המהומה הזאת אתה מגיע הביתה אחרי יום עבודה, מחליף למכנסי עבודה וניגש לעבוד בגינה כאילו כל המהומה מה שמסביב אינה נוגעת לך כלל. חייכתי לעצמי. את התשובה הם רוצים למצוא בספרי פילוסופיה, בעוד הפילוסוף וויליאם ג'יימס אמר: "פילוסוף הוא עייור שמחפש בחדר חשוך חתול

והנה אחד מאלו שגדלים בשוק הכרמל
צילום: פרנק הורסט

מזנק תמיד כלפי מעלה ומצמיח תרמילים ירוקים. אז מה בדיוק אתה מנסה לה- גיד לנו, שאל שוקי. מה לי ולבעיות העולם הגדור- לות, אמרתי. אני טרוד בבעיות מקומיות קטנות שלא מותירות לי זמן להתעניין בשום דבר אחר. ומה טוב יותר מבעיות בגינת הירק? תמיד מישהו אחר אשם: הגשם שלא יורד מס- פיק ובזמן, מחיר המים, איכות הקומפוסט, הכנימות, הנמלים, השתילים.

אתה עובר משבר אחד בגינה, נושא עיניים לשמים וממשיך למשבר הבא. איזה כיף. ראה, אמר במבה, מרים את אחד מספרי הפילוסופיה שהיו מונחים לידו, מדפדף במהירות עד לסופו ומצביע. הנה כאן, בספר "קנדיד" של הפילוסוף הצרפתי וולטר, אומר הגיבור בסופו של מסע ייסורים בדיוק את מה שאתה מכון אליו:

"Excellently observed", answered Candide; "but let us cultivate our garden".

ובתרגום חופשי: "אבחנה מצוינת", ענה קנדיד, "אבל בוא ונטפח את הגינה".

במבה הניח את הספר ומיהר החוצה לגינה. מהחלון ראיתי אותו מתגנב בין גבעולי הפול הגבוהים, מחפש חרק לנגיסה.

הכותב הוא חבר בתנועת כפר ורדים ירוק. לתגובות: tuviae@netvision.net.il

ערב שוקי בסיפור. אני זוכר מצוין, כאשר החציל גדל הוא היה בכלל צהוב. נכון, הודיתי בלי בושה. הח- צילון לא היה לברו בעניין זה. כל החצילים בגינה גדלו, הצ- היבו וכמשו. למה, שאל שוקי.

גם אני לא הבנתי אז, ומיהרתי להתקשר לחברים יודעי דבר. יותר מידי השקיה, אמר האחד. פחות מידי השקיה, אמר השני. שתלת מוקדם מידי, מאוחר מידי, לא הוספת מספיק קומ- פוסט, האדמה לא מתאימה, לא ריססת נגד כנימות. כולם מומחים, אבל בעצם כולם קר- נים בכל שבת את הירקות בשוק תרשיחא.

הבנתי שאני צריך למצוא לבד את התשובות. וכן עוברת לה שנה ועוד עונה, בכל פעם אני מזיז ומשנה את המינון. לפעמים את תקר- פת השתילה, פעם חודש אחר- רה ופעם חודש קדימה, פעם אני משקה במשורה ופעם אני מציף את הגינה, פעם אני תולש את עשבי הבר ופעם אני מש- איר אותם, פעם אני מטמין את הקומפוסט באדמה ופעם אני מפזר מלמעלה. והירקות בש- להם. העגבניות פוקעות מתוך הפרחים הצהובים, גדלות, מת- רככות, ונושרות מהגבעול לפני שאני מספיק לעשות מהן סלט. החצילים גדלים, מצהיבים, ומתייבשים תלויים מהגבעול. וכך אני מתקדם ומשתפר מדחי לדחי. רק הפול לא מאכזב.